

Stichting Historisch Heerhugowaard

Activiteiten

- * Uitgave van de Overhaal
- * Jaarlijkse middag voor donateurs en belangstellenden
- * Verzamelen van artikelen
- * Aanleggen en beheren van een historische beeldbank
- * Samenwerking met het Regionaal Archief in Alkmaar
- * Wandelroute door het oude centrum, te downloaden vanaf de website

Donateur worden?

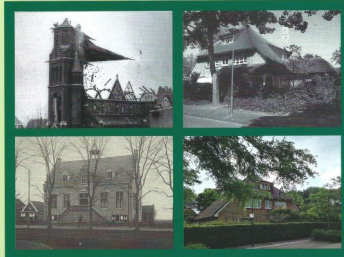
Wilt u donateur van de Stichting Historisch Heerhugowaard worden dan kunt u zich aanmelden via de webwinkel op de website. U ontvangt dan een ontvangstbevestiging in uw mailbox met het verzoek om jaarlijks € 15.00*) over te maken op de bankrekening van de Stichting. U ontvangt dan automatisch ook het jaarboek "De Overhaal".

Stichting Historisch Heerhugowaard

Voor de gegevens van het bestuur en het secretariaat verwijzen we naar de website van de Stichting: historischheerhugowaard.nl

Wandelroute door het
oude Centrum van
Heerhugowaard

Aangeboden door:
Stichting Historisch Heerhugowaard
historischheerhugowaard.com

Hoek Middenweg/van Veenweg ca.1915

De kerk van Heerhugowaard Kruis, ca. 1920

De kerk van Veenhuizen, ca 1950

Geschiedenis levend houden

In 2005 werd op initiatief van een paar enthousiaste Heerhugowaarders (Siem de Haan, Jan de Vries en Rob Estoppey) de "Stichting Historisch Heerhugowaard" opgericht. Deze stichting heeft als doel het verzamelen, vastleggen en verspreiden van al datgene wat betrekking heeft op de geschiedenis van Heerhugowaard en haar directe omgeving. De stichting tracht dit doel o.a. te verwezenlijken door het uitbrengen van historische uitgaven, het aanleggen, beheren en instandhouden van een verzameling en al hetgeen daarmee verband houdt. Kortom; het levend houden van de lokale historie.

De stichting tracht dit doel te bereiken door het uitbrengen van het jaarboek: De Overhaal. Hierin staan artikelen over het verre en jongere verleden, met verhalen en herinneringen van inwoners van Heerhugowaard. Er is een vaste groep van schrijvers die regelmatig doorwrochte artikelen over onze polder aanlevert, waardoor de inhoud gevarieerd is.

In deze brochure vindt u in beknopte vorm iets over de geschiedenis van de polder. Informatie over het jaarboek De Overhaal en natuurlijk hoe en waar u zich als lid kunt aanmelden.

*) Bij aanmelding tot en met 31-12-2023 betaalt u € 12,50, inclusief de Overhaal 2023.

Van Heerhugowaard tot Dijk en Waard

Een korte geschiedenis van
Heerhugowaard

De polder Heerhugowaard is ontstaan in de Gouden Eeuw. Rijke kooplieden en notabelen zagen nieuwe beleggingsmogelijkheden in het inpolderen van de waterrijke gebieden in Noord-Holland en West-Friesland. De Alkmaarse regenten namen het voortouw bij het inpolderen van De Waert. Maar de droogmakerij van de Groote, of Zuyder Waert verliep moeizaam. In 1627 werd de ringdijk uitgezet. Er was 2 jaar nodig om de dijk en de molens te bouwen. In 1629 kwam de eerste grond boven water. Uiteindelijk zou De Waert in 1631 droogvallen en werd de polder bij loting onder de aandeelhouders verdeeld, met de bedoeling hier snel winst te maken.

Maar dat viel tegen. Terwijl in de omliggende polders veel geld werd gemaakt, bleek De Waert, inmiddels Heer Huygen Waert genoemd, een armetierig stuk land. De grond was slecht, ongelijk, en onvruchtbaar. Er wilde niets op groeien, zodat pachters van de landeigenaren de eindjes amper aan elkaar konden breien. Pas veel later, toen de technologische vooruitgang onder meer kunstmest met zich mee bracht, konden de boeren in de Waert eindelijk wat verdienen.

In de laatste 30 jaar van de 19de eeuw veranderde Heerhugowaard van veeteelpolder naar tuinbouwpolder. Wat door de intensiviteit meer arbeiders trok en ook meer nieuwe inwoners.

Het stoomgemaal aan de Huygendijk werd in 1876 gebouwd en vergroot in 1907. Dat betekende het einde van de in totaal 47 molens die De Waard droog hebben gehouden. De voornaamste ontwikkelingen voor Heerhugowaard waren toen de stoomkracht en de kunstmest. De stoomkracht bracht de opleving van handel en verkeer en de wegen werden verbeterd: De Middenweg werd behard in 1820, in 1865 bestraat. In 1834 werd De Basserweg (nu Stationsweg) behard. Ook andere polderwegen werden in de tijd behard. Door de kunstmest kon men beter gebruik maken van de grond en kon de tuinbouw tot bloei komen.

Na de oorlog leek Heerhugowaard uitermate geschikt om de woningnood in het land op te vangen. Met name de NS en de toenmalige Hoogovens zetten de politiek onder druk en beschikten over veel geld om zowel rijk, provincie als gemeentebesturen over te halen om nieuwbouwwijken neer te zetten.

Eind Jaren zestig telde Heerhugowaard al 17.000 inwoners. De Heemradenwijk en het eerste deel van de Schilderwijk waren al gebouwd. De Bomenwijk was volop in ontwikkeling. In rap tempo is de afgelopen 35 jaar vervolgens de helft van de Waard bebouwd. Op 1 januari 2022 werd de gemeente Heerhugowaard samengevoegd met de gemeente Langedijk tot Dijk en Waard. Een jonge, nieuwe gemeente die zich vol elan richt op een gezamenlijke toekomst.

De Overhaal

De Stichting Historisch Heerhugowaard heeft vanaf de oprichting ieder jaar een jaarboek uitgegeven. Het zijn mooi vormgegeven boekwerken geworden. Ze staan boordevol met artikelen en foto's over het Waardse verleden. Professionele schrijvers van historische onderwerpen verlenen hun medewerking, met interessante wetenswaardigheden,

maar ook geboren en getogen inwoners van de gemeente zetten hun herinneringen op papier, wat vaak leidt tot verrassende verhalen, die worden aangevuld met bijpassend beeldmateriaal.

Het is de opzet van de redactie van De Overhaal om prettig leesbare artikelen te publiceren die historisch toch verantwoord zijn.

Ook streven we naar een zo groot mogelijke diversiteit in de artikelen.

Beeldmateriaal

De Stichting Historisch Heerhugowaard beschikt zelf over een uitgebreide, gedigitaliseerde verzameling beeldmateriaal en kan daarnaast gebruik maken van een aantal particuliere collecties. Maar we staan altijd open voor nieuw materiaal.

De website: Historischheerhugowaard.nl

Op de website van Stichting Historisch Heerhugowaard kunt u terecht voor informatie omtrent het bestuur, activiteiten, adressen en foto's op thema's. Deze thema's met foto's zullen aangevuld worden in de loop van de tijd.